

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i odnoszeniem do domu 430 mk. Dla odbierających pisemna na miejscu 400 marek. Cena pojedynczego numeru 20 marek.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nonperelowy jednokolumnowy na I kolumnie 80 marek, na II i III kolumnie 70 marek, na IV kolumnie 60 marek. Drobne ogłoszenie po 20 mk. za wiersz. Najtańsze ogłoszenie 100 mk.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 3—2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 33. Telefon Nr 50. Skrzynka pocztowa Nr. 45.

Na zesłaniu uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty zapowiadzi, wzmianki Instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

CEMENT

najlepszej marki „Wiek”
sprzedaje najtańszej
D. BERKOWICZ
Częstochowa ul. Kościuszki 45; Telefon 405

Dla dobra narodu!

Przed kilku dniami, w czasie pobytu w Krakowie, prezes ministrów Ponikowski wygłosił dłuższe exposé, którego streszczenie przedaliśmy w jednym z ostatnich nr. „Gonca”. Pełniej przytoczamy w dosłownym tłumaczeniu ustęp mowy prezesa ministrów, dotyczący walk partyjnych w Polsce. P. Ponikowski mówi:

Niemniej palącą kwestją jest także konieczność złagodzenia walk partyjnych doprowadzonych u nas do zenitu. Wypięcie ich staje się szkodliwe już nie tylko ze względu na spokój wewnętrzny, ale i ze względu na powagę i urok państwa na zewnątrz. Partyjnicwo nasze jest głośne w świecie. Gdy za granicą widzą Polaka, zapytują go przedewszystkiem, do jakiej partji należy i która partja są nim sobą. Przypałość partyjna decyduje, jak go należy powitać, czy poważnie traktować, czy trzeba się z nim liczyć.

Bo do takiego doszliśmy rozamiętania stronnictwa, że wciągamy w nurt cudzoziemców w nasze sprawy wewnętrzne, czynimy ich powiernikami, arbitrami i uczestnikami naszych sporów i nie pamiętamy, jak są takie praktyki przy elektjach i jak za takie rozpamiętanie się fakcji w XVIII wieku droga zapłaćła Polska; zapłaćła ją półtora wiekowa niewola i wymazaniem z listy narodów świata. Pokrośnięcie tych a samosji partyjnych jest warunkiem naszej zdolności do dalszego zdrowego rozwoju.

Mam wrażenie, że w ostatnich czasach zaczyna uświadamiać sobie tę potrzebę szeroka opinia kraju i że nawet partje smuszone są z nią się liczyć. Niczem bowiem innym nie umiem sobie wytłumaczyć zaszczytu powołania mnie do rządu i darzenie dotychczas przez Sejm poparciem, jak tam właśnie zmęceniem walki partyjnej i usmaniem konieczności przynajmniej częściowego zaleszenia bronk. Porwałem sobie z radością powiedzieć, iż istotnie w Sejmie, w prasie i w społeczeństwie znać złagodzenie walk partyjnych. Nie przypylaję sobie pod tym względem żadnej zaślugi, sądzę, że raczej samo istnienie rządu bezpartyjnego, niezależnie od jego akcji, — przyczyniło się do tego faktu. Niemniej uważam to sjawisko za pomyślnie i temu w znacznym stopniu przypylaję pewien korzystny zwrot w stosunku do Polski, dający się zauważyć na zshodzie.

Prezes ministrów jest nieco niekonsekwentny, skoro mówi, że walki partyjne doszły u nas do zenitu, a potem dowodzi z radością, że nastąpiło złagodzenie walk partyjnych. Ale to drobniactwo. p. prezes ministrów wkrótce prawdopodobnie ten pocieszający nas frazes skoryguje, ile że prasa prawicowa rozpoczęła już jawną walkę z gabinetem przez niego utworzonym, nie ujawniając wcale zmęczenia, które premier sanotował w swej krakowskiej mowie.

Na inny ustęp mowy pragnęlibyśmy zwrócić uwagę społeczeństwa, a mianowicie na ten, który postokroć słusnie stwierdza, że niepiętle walk partyjnych staje się (od dawien dawna!) szkodliwym już nie tylko ze względu na spokój wewnętrzny, ale i ze względu na powagę państwa na zewnątrz. Innemi słowami — toporem walk partyjnych podcinamy tę gałąź, na której wśród ludów świata bytujemy. Tę gałąź, na której żyje, z której owoców korzysta cały naród, wszystkie stany, wszystkie stronnictwa. A gdy podcięty przez nas samych, był polityczny państwa runie w gruzy, wraz z nim runieją w przepaść, w błoto poronowej niewoli, wszyscy — slemianin, chłop, fakrykant, robotnik, narodowy demokrat i stapięściak, chadek i popawolec. W jedno jarzmo sakuć, popędzić na batem, wspólnym wysiłkiem będą obracali żarna, mlejące rękę dla wrogów. Tak już było i tak się może stać ponownie!

Gdy my bjęmy w atmosferze ustawicznej, obydnej, nie prachierającej w środkach walki wewnętrznej, sąsiadzi — wrogowie nasi idą po rozum do głowy. Łączą się. Konsolidują siły, podwleając interesy stanów i partji dla dobra wspólne.

Przed kilku tygodniami w Czechosłowacji utworzył się rząd koalicyjny, w którym wzięli udział socjaliści ceszy i postępowcy wszelkich odciast, narodowi i chreścijanscy demokraci. Bo ten naród, stanowiący faktycznie większość w awem różnorodnym państwie, ci lekceważeni przez nas cesar, nie czekając, aż wrog są grozi stolicy, nie liczą na cud nad Włtawą. Oni się łączą już wtedy, gdy choć by ciał niebezpieczeństwa nad ich Ojczyznę zawładnia.

I może czech socjalista współpracować zgodni, owocnie z czechem chadekiem, bo obaj są już dostatecznie świadomi i uświadomieni. Zwalczają się, ale nie nienawidzą. I nie swalczają się tam, gdzie sakość mogą przynieść Ojczyźnie, wspólnej sprawie, lecz sobie wzajem pomagają. Niestety, nie nauczyliśmy się jeszcze brać przykładu z życia politycznego i gospodarczego czechów, choć są naszym sąsiadem, choć posiadamy czeską pracowitość, oświatę, organizację i t. j. t. j. t. j.

Sladem Czech poszły obecnie Prusy. Walki partyjne nie dochodziły tam do tego sakościowego rozpamiętania, jak u nas. Ale istniały i szkodliły państwu. Dzieciwki stronnictw swalczono się w lonie sejmku pruskiego i w kraju. A oto walkom o rządy położono kres. Porozumiały się stronnictwa i utworzono rząd koalicyjny, rząd zgody i jednności, posiadający cy w sejmie potężną i pewną większość. Do tego rządu weszli socjaliści i stronnictwo ludowe, demokraci i konserwatywni centrowcy. Żywiły te, pod względem społecznym i politycznym tak aprezeczne, i analizy wspólną platformę, tworząc blok rządowy, rozporządzający w sejmie 279 głosami na 424, czyli większość 134 głosów. Na uboczu od tej koalicji pozostali tylko komuniści (30), niezależni socjaliści (29) i nacjonalisci (71). Nie licząc dwóch drobnych grup sejmowych — partji gospodarczej 4 g. i woiów — 11.

Sejm pruski pod względem układu sił, nie daleko, jak widziamy, odbiega od pierwszego sejmku polskiego. Liczy dale wleć stronnictw, gdy sejm nasz liczy ich 10. A więc nie w rozporozkaniu sił na wielką liczbę stronnictw tkwi przyczyna

na choroby trawiające nasz sejm i społeczeństwo. Przyczyną szukać należy gdzie indziej, a mianowicie w naszym niewyrobleniu społecznym, w braku dostatecznego wykształcenia politycznego.

Cokolwiek bądź może powiedzieć sakość partyjna z praw, czy z lew, cokolwiek może powiedzieć zasłopione doktrynizm — łączna praca wszystkich ugruowań, wyłączając chyba komunistów, jest nie tylko konieczna, ale i w zupełności możliwa. Dowiodły tego społeczeństwa tak wysocy, mimo wszystkich kulturowe i oświecone, jak ciest i niemy cy pruscy. Zarówno jedni, jak i drudzy cynem wielkim stwierdzili, że jednak ponad interes partyj i warstwy stawiają interes narodu, społeczeństwa.

POLSKO-SOWIECKA komisja rozrachunkowa

W dniu 3 bm. odbyło się pierwsze posiedzenie Mieszanej Komisji Rozrachunkowej, powołanej do życia w myśl art. XVIII Traktatu Ryskiego. Ze strony polskiej wzięli udział: Przewodniczący Delegacji Polskiej p. Josef Karłowicz, Stefan Królkowski, Stanisław Makowiecki i Tadeusz Nowowiejski, zaś ze strony rosyjskiej przewodniczący p. Leonidas Obolenski i członkowie pp. Michal Bogolepov i Iszak Churgin. Obecni byli również drudzy techniczni obu stron.

We wstępnym przemówieniu pan prezes Karłowicz zaznaczył, że sadaniem komisji będzie wyrównanie wszystkich krayw, spornych kwestji i pretensji, wytworzonych przez sakość. To też komisja musi włożyć duzo energii i dobrej woli, aby jak najszybciej usunąć te trudności, na które zostały się duzo czynników, a przedewszystkiem system rządów carskich przez lat sto kilkadziesiąt, potem okres wojny europejskiej i swlżana z nim dalka, okrutna ewakuacja, później sbrojne sterce ostatnich lat, które serwało ostatecznie wszystkie nici, wiążące gospodarstwo życia obydwóch krajów, a wreszcie odmieniany ustrój polityczny i socjalny Rosji i Ukrainy. Wszystko to wywołało splot zagadnień rozrachunkowych, bez uregulowania którego nie podobna znać zdrowych podstaw dla nawlżania stosunków gospodarczych. Zobswlżania Traktatu Ryskiego, ujęte w jasne i wyraźne ramy, muszą być z całą ścisłością i całkowicie wykonane. Następnie p. przewodniczący zapawnił, że strona polska przystępuje do pracy bez żadnych uprzedzeń, z gotowocią powlżenia jej wszystkich sił, wiedzy i energii i dał wyraz przedewszystkiem, że i program pracy strony rosyjskiej jest owoiany temi samymi dązzeniami i że wspólna, szczerka i uczciwa praca da szybko pożądane wyniki.

W odpowiedzi przewodniczący dele-

gacji rosyjskiej, p. Obolenski podkreślił, że zagadnienie pokojowych stosunków sąsiadzkich całkowicie się swalczają przedewszystkiem od wzajemnego swalżenia, które może powstać il tylko w gruncie realnych, ściśle rzeczowych stosunków. W ostatnich czasach opinia publiczna obu państwa była sakościowem, że państwa te jakoby nie mogą znać podstaw do wzajemnego swalżenia. Z potrdó przyczyn, które wywołały ten stan rzeczy na pierwsze miejsce wysuwa się różnica państwowej struktury politycznej, a także ekonomicznej i socjalnej. Jednakowoż fakty z dni ostatnich wskazują wyraźnie, że państwa są dalekie dążyć do odnalezienia dróg ku pokojowemu współżyciu z państwami Europejskimi. Przewodniczący delegacji rosyjskiej zaznaczył, że na pracę Komisji Rozrachunkowej patrzy jak na jeden z czynników utworzenia realnego, rzeczowego łącznika między Polską i państwami sąsiadzkimi i że jest pewien, iż praca ta do trwałej fundamencie wzajemnemu swalżeniu, które jest niezbędne dla owocności prac wszystkich Komisji utworzonych na podstawie Traktatu Ryskiego.

Następnie Komisja przystąpiła obradom do prac realnych. Regulamin obrad został przyjęty bez dyskusji.

W sprawie zwrotu dokumentów, ksiąg i archiwów, przynależnych do Instytucji kredytowych, przyjęto wniosek delegacji polskiej w formie dzyderatu, aby odnośne dokumenty i archiwa, były wstrzymane do dostarczenia do Warszawy w terminie 2 miesięcznym.

W sprawie rozrachunku z tytułu pretensji polskich osób fizycznych i prawnych do rosyjskich państwowych kas czeszczości p. przewodniczący delegacji rosyjskiej stwierdził, że uważa za słusne, aby ta sprawa, jako dotycząca najszerszych mas społeczeństwa polskiego była traktowaną na pierwszym miejscu. Termin następnego posiedzenia Komisji będzie określony po porozumieniu się przewodniczących obu delegacji.

Otrzeźwienie niemców na G. Śląsku Możliwość zgodnej współpracy

Berlin. „Germania” donosi z Królowskiej Huty, że odbyło się tam posiedzenie Rady Naczelnej Niemieckiej Partji Ludowej na okręg górnośląski. Omawiano nowe położenie polityczne, wytworzone w skutek podziału obszaru górnośląskiego, przycem wyrażono opinię, że z chęcią odstąpienia Polsce obszarów, jej przyszypanych, należy uważać dotychczasową Niemiecką Partję Ludową na Gór. Śląsku za nieistniejącą, wszelkie zaś jej

stosunki z centralną Radą Stronnictwa w Berlinie są rozwlżane. W miejsce tego stronnictwa należy utworzyć w polskiej części G. Śląska nową wielką partję ludową, która by się kierowała następującymi zasadami: 1) równość, wedle której polacy i Niemcy mają jednakowe prawa obywatelskie i jednakowe warunki pracy na urządach państwowych, 2) chreścijanstwa w stosunkach wzajemnych, 3) autonomji czer-

ści polskiej G. Śląska w obrębie Państwa Polskiego, 4) demokracji, traktującej jednakowo narody, zamieszkałe na

G. Śląsku, 5) polityki socjalnej takiej, która by uwzględniała dotychczasowe zdobycze na tem polu.

Śladami ministrów carskich.

Komuniści rosyjscy w roli imperjalistów.

Berlin. Cieszerin skierował notę do Anglii, Francji, Włoch i Stanów Zjednoczonych. W nocy tej Rząd Sowiecki ogłosił:

Wobec bliskiego terminu rozpoczęcia konferencji wassyngtońskiej Rząd Rosyjski jeszcze raz protestuje przeciwko niej i przełoży powzięciu decyzji w sprawie Oczanu Spokojnego bez udziału przedstawicieli Rosji. Rząd Sowiecki żąda sobie swobodę co do wszystkich spraw, jakie będą omawiane na tej konferencji. **Naród rosyjski zajmie wobec tej nowej manifestacji bezprawia i ignorowania Rosji odpowiednie stanowisko.**

Nota oświadcza dalej, że naród 180 milionowy nie może znieść spokojnie by gwałcono jego wolę i by odgrywał rolę elementu biernego, który musi przy-

znawać postanowienia innych narodów. Rząd Sowiecki przyjmuje do wiadomości termin zwołania się konferencji, przycem jednak podkreśla, że niema możliwości wysłania swego przedstawiciela na czas do Wassyngtonu.

Naród rosyjski — mówi dalsz notą — w ostatnich latach dostatecznie przekonał się, co oznacza troska Wielkiej Mocarstw o Rosję. Naród rosyjski jest przekonany, że postanowienia o losie Rosji mogą być powzięte przez Wielkie Mocarstwa tylko tą samą drogą jaką powstał Traktat Wersalski. Robotnicy rosyjscy widzą w takim postępowaniu nowe pogwałcenie Rosji i wystąpią przeciw temu wszelkimi siłami. Rządy reprezentowane na konferencji wassyngtońskiej, odsuną to bardzo daleko, sama zaś konferencja przedstawiciel będzie źródło nowego konfliktu w Europie.

Telegramy

Hołd dla Ojczyzny.

Berlin. W ubiegłym tygodniu ujawniła się u pola polskiego w Berlinie p. Madeyki delegacja zamieszkałych w Berlinie i środkowych Niemczech polaków, aby na ręce nowego posła złożyć hołd dla Rzeczypospolitej. W odpowiedzi poseł Madeyki zaznaczył, że Rzeczpospolita uważa za swój obowiązek rozszerzyć opiekę nad polakami, gdziekolwiek oni się znajdują. Ze swej strony poseł Madeyki zapewnił delegację o jak najgorętszym poparciu w staraniach ludności polskiej o pielęgnowanie swej kultury narodowej.

Skutki nadszły niemieckich. Katowice. Gazety niemieckie donoszą w piątek wieczorem około godz. 7 jacyś nieznan ludzie wprowadzili s probostwa w niewiadomym ka. proboszcza Stanoska, niemca, w miejscowość Fiesch grand w powiecie rybnickim. Nieznani osobnicy rzekomo oświadczyli, iż ka. Sta noszek wyznaczony będzie na wolność wtedy, gdy ka. Gąsiek, polak, będzie uwolniony z niemieckiego więzienia.

Obawy Niemiec

Berlin. Ciała prasa niemiecka zajmująca się żywo stosunkami pomiędzy Polską i Rosją sowiecką. Twierdzi ona, że Polska okazuje ustępliwość wobec sowiektów i „ustępliwość” tę tłumaczy sobie tendencją wytworzenia wielkiego frontu antyalemskiego.

Nawiązując do tych założeń prasa niemiecka propaguje za szczególnej energii ideę daleko idącego porozumienia niemiecko-rosyjskiego w celu powstrzymania „słowiańskiej polityki tępienia słemczyzny w marszli wschodniej”.

Bezrobotni w Anglii

London. Według urzędowego sprawozdania, w ostatnim dniu października t.z. było w Anglii ogółem 1,606,900 osób bez pracy, podczas gdy w polowie tego miesiąca bezrobotnych było 1,423,792 osób.

Stanowisko Serbji.

Wiedeń. W tutejszych kołach politycznych wywarła wielkie wrażenie depesza, która przyszła z Belgradu, a która donosi o przebiegu Rady Koronnej. — Brzmienie tej depeszy jest następujące:

Na wczorajszym Radzie Koronnej Rada pod przewodnictwem króla postanowiła, że Rząd Serbaki wysłał notę ze swej strony w odpowiedzi na ostatnią notę Wielkiej Ententy. Treść tej noty zostanie równocześnie sakomunikowana w Pradze i Bukareszcie. Nota ta zawiera następujące punkty: 1) Rząd Serbaki domaga się bezwzględnie przeprowadzenia traktatu w Trianon i zastosowania supelnego rozbrojenia Węgier pod kontrolą Małej Ententy, 2) Rząd Serbaki domaga się miejsca przewodniczącego w Komisji Kontrolującej, 3) mobilizacja serbaska zostanie utrzymana i armja będzie w pogotowiu aż do tej chwili, gdy wyjdzie się, że wypełniono żądania Małej Ententy co do kontroli, 4) odnośnie do Weneckiego Protokołu Rada Koronna stoi na tym stanowisku, że gdyby się na ten protokół zgodzono, musieliby na stałe poprawka granic co w związku z

podpisanym już traktatem pokojowym jest wykluczone.

Dymisja rządu japońskiego.

Berlin. Nadeszły tu wiadomości o dymisji japońskiego gabinetu.

Tajna narada

Berlin. „Kreuzzeitung” donosi, że w Katowicach minister Skirmunt odbył tajną konferencję z gen. Le Rondem.

Obrazy nad projektem daniny.

Warszawa. Podkomisja skarbowo-budżetowa w sprawie daniny obradowała w ciągu całego dnia onegdajszego nad art. 29, regulującą sprawę ułg.

Art. 29 przyjęto w nowem brzmieniu, wedle którego płatnicy podatku gruntowego w b. Kongresówce i b. Galicji, płacący poniżej 40 mk. tego podatku, a w b. zaborsze pruskim poniżej 1,85 mk., zaś na kresach posiadacze gruntu poniżej 6 dziesięcin, płacić będą połowę przypadającej na innych daniny, obliczonej na zasadach ogólnych.

W powłatach szlacheckich możniki będą zmniejszone w stosunku do stopnia strat jak i różnicy w czynności gruntów w poszczególnych powiatach.

Następnie uchwalono nowy art. k.ł. jako art. 30, który wyszacza kwoty dla poszczególnych powiatów w następujący sposób: 1) osobne kwoty na ułgi s powo- du szczególnie dotkniętych strat wojennych; 2) osobne kwoty s powodu strat poniesionych z powodu powstania ukraińskiego i osobny fundusz na ułgi, wynikłe z powodu ciężk elementarnych. Prawo s korzystania s ułg s funduszu dla poszkodowanych skutkiem wojny ma ją jedynie właściciele gospodarstw poniżej 30 hektarów, którzy ponieśli większe od przeciętnych w powiecie strat, ale odbudowali się i nie uruchomili gospodarstw do połowy stanu przedwojennego.

W dniu dzisiejszym podkomisja obradować w dalszym ciągu.

Ostatnie wiadomości.

Powstanie na Ukrainie trwa

Równo 8 | 11 ETE. Biuro prasowe donosi, że na pograniczu rumuńskim trwają walki pomiędzy powstańcami a czerwoną armją. Nadgraniczne posterunki czerwonej armji zostały zniszczone. Wiadomości o likwidacji powstania okazały się fałszywe. Po stronie polskiej zarządzono ściśle zamknięcie granicy.

Rokowania polsko-niemieckie

Katowice 8 | 11 ETE. Dzienniki niemieckie donoszą, że rokowania polsko-niemieckie w sprawach ekonomicznych podjęte będą jeszcze w ciągu listopada.

Podpisanie umowy polsko-czeskiej.

Praga 8 | 11. E. T. E. Wczoraj Skirmunt i Baness prowadzili w dalszym ciągu rokowania, które doprowadziły do ostatecznego porozumienia we wszystkich spornych kwestiach. Wczorajem przybył Skirmunt do czeskiego ministerjum spraw

zegranych, gdzie został podpisany przez Skirmunta i Banessa układ polsko-czeski.

Ze strony polskiej obecni byli przy podpisywaniu układu prócz min. Skirmunta radca legacji Bader i sekretarz Skowroński.

Koniec kadencji sejmowej?

Warszawa. 8 | 11. Marszałek Trampczyński oświadczył, że secja przedwczesna Sejmu winna się zakończyć 17 grudnia wyznaczeniem wyborów do stałego Sejmu.

Oświadczenie to wywarło na wielu posłach b niemiłe wrażenie.

Amnestja sowieków

Moskwa 8 | 11 ETE. Rząd sowiektów ogłosił amnestję dla wszystkich osób, które jako strzegowcy służyły w armjach kontrrewolucyjnych. Amnestja nie obejmuje oficerów.

Polska nie przyłączy się do małej Ententy.

Warszawa 8 | XI. ETE. Rząd polski zaprzecza pogłoskom, jakoby w kołach urzędowych istniał zamiar przyłączenia się do małej Ententy.

Ograniczenie wydatków administracyjnych.

Warszawa 8 | X ETE. Na radzie ministrów postanowiono w celach oszczędnościowych dalszą redukcję samochodów i wchłuków, używanych do celów administracyjnych. W tym celu ma być skasowanych 360 samochodów osobowych, 320 samochodów ciężarowych, oraz 1200 wchłuków konnych.

Bicz na paskarzy.

Warszawa 8 | XI ETE. W kołach politycznych krąży pogłoski, że minister skarbu Michalski opracowuje projekt ustawy, mającej na celu obłożenie daniną na rzecz państwa osób ubogających na lichw'a wojennej.

Następca Żeligowskiego.

Warszawa 8 | XI ETE. „Kur. Por.” donosi, że odwołania gen. Żeligowskiego jest sprawą zdecydowaną.

Reprezentantem Litwy Środkowej ma być mianowany p. Szymon Meyszowicz, obywatel niemiecki b. członek Rady Państwa.

Zniżka cen manufaktury.

Warszawa, 8 | 11 Hurtowe składy manufaktury w Warszawie zmniejszyły ceny od 50 do 30 proc. W handlu częściowym na wszystkich wystawach sklepowych widnieją karty, zawiadamiające o znizce cen do 30 procent.

Wysyłanie zbrodniarzy na Górny Śląsk.

Berlin 8 | 11. „München Post” drukuje gwałtowne ataki na ochotniczy korpus bawarski „Oberland”, do którego na leżą szwajcyrski zbrodniarze, że rozpoczną znowu wysyłki wolnych ludzi na Górny Śląsk dla usuwania przeciwników narodowych i ratowania zagrożonego kraju. Należą oni do tzw. „Mordorganisation”, która zgładziła na G. Śląsku cały szereg Polaków. Wymienione pismo podaje, że zbrodniarzy tych finansuje obok różnych instytucji właścicieli dóbr hrabia Mandelsch-Strachnitz i przemysłowiec Wolter s Wrocławia.

Duch niemiecki przemawia.

Berlin. „Dnia 2 listopada sekti minister spraw zagranicznych Lipinski wystąpił s sensacyjnym rewelacją o kontrrewolucyjnej wojskowej organizacji Eschericha w Saksonji. Obecnie „Lalpeiger Volkstag” ogłasza tajne akta tej organizacji. Z dokumentów tych następujący wstęp charakteryzuje organizację je jako swiętek notorycznych morderców. Ustęp ten brzmi: „Beczalność francuzów niema już granic. Wszelka ustępliwość wobec nich nie ma celu. Trzeba się więc zorganizować i mordować tych psów francuskich strzałami i trucizną. Wszelkie sposoby mordowania są wskazane”. Również wobec innych przeciwników politycznych organizacja ta wydała hasło mordowania ich. Rewelacje powyższe wywołały w Niemczech nlebywał sensację.

Skończyły się dobre czasy paskarzy.

Sytuacja czarnogieldziarsy warszawskich zmieniła się dzisiaj do niepoznania.

Złote czasy spekulacji walutowej i niepomiernych zysków, płynących s tej gry na snizkę marki naszej, minęły sda się bezpowrotnie...

Pewno cukierkami i kawiarzami warszaw-

skie, do niedawna jeszcze obłożone od rana do późnej nocy przez „walutowców”, od kilku dni świecą pustkami.

Stolki naprzód oczekują swych dawnych gości, oniż tak hojnych, szawolonych i pewnych siebie.

Rachunki sa ciastka i napoje, dostę- gające nieraz kilku tyłacył marek, należą już do przeszłości.

Złote czasy spekulantów walutowych przysły jak bańka mydlana.

Zamiast zysków—są same straty. Pewne kawiarznie puste, bo czarnogieldziarsze sbladnily. Nie stał ich dalek nietylko na ciastka i szałokadę, lecz nawet na „dół czarnej”.

Pobożni; życzenia paskarzy. Paskarze wszelkiego autoramentu w Warszawie wszczęli u właściczych wlebsz sterania, sżaby dla swowosze towarsz w granice Polski zostały utracone w trytyczkowskiej wysokości, t. j. w stosunku 250,000 marek s 100 rb. w złocie. Paskarze zaznaczają, że w ostateczności gotowi są odstąpić od swych żądań, jeżeli chodzi o artykuły spożywcze i węgla.

Manewr paskarski wytapli w całym swym blasku, gdy sły swazy, że cena giełdowa 100 rb. w złocie wynosiła 125,000 mk., a więc prawie o połowę mniej. Paskarzom nie chodzi o nie i sżę- gę; tylko o niedopuszczenie do tego, by wraz ze swyżką marki polskiej nie stanęły nleco samogaszynowane przez sliłk towary.

Jesteśmy pewni, że ani rząd, ani Sejm nie dopuszczą do podobnie sbrodniczego zamachu na obywateli.

KRONIKA.

— **Przeostroga dla rejentów.** „Dziennik Urzędowy” ogłosił rozporządzenie preostrozejszego notariuszy, pod grozłą odpowiedzialności karnej, przed spisywaniem aktów jakichkolwiek transakcji w walutach obcych.

— **Waluty obce spadają.**

Wczoraj na czarnej giełdzie w Warszawie sapanowała obryszyta panika. Marki niemieckie oddawano po 9 marek polskich i nleż. Kurs dolara spadł na 2,500 marek polskich. Fauty angielskie sprzedawano po 9,700 marek. Spodziewany jest dalszy wzrost kursu marki polskiej.

— **Przeostroga lichek paskarzy.** Wobec obniżenia przez ceh paskarzy w Warszawie cen chleba o 85 mk. na kilogramie, w myśl postanowienia komisji, swołowanych w celu stałch cen pliczawy, ogłoszono, że sżablił sklepów nie powinny przekraczać 5 mk. marek na bochenku chleba, a 50 kszgów na bułce 50 gr. wagl. Winni być pociągani do surowej odpowiedzialności.

Byłoby rzeczą niezamienne podjęciem, aby i w Cęstochowie został polozony kres wyszykowi nadziarnemu pp. paskarzy. O to powinny się zatroszczyć sżasze władze administracyjne.

— **Cukier tamuje.** Wobec sżyki marki polskiej w znacnych ilościach przywożony jest s Górny Śląsk cukier, którego cena wyniosł tem 3 mk. niemieckie czyli 30 mk. polskich s fak-

W mleście ukazuje się już w handlu cukier tatarski od cukru, który wydoje mlejska centrala aprowizacyjna. Do sżę- plosz sżęglazają się dostawcy, którzy proponują cukier po 260 mk. s funt. Ale sklepy powstrzymują się od znacnej sżyki zakupów w oczekiwaniu dalszej snizki.

— **Waloszek pos. Suligowskiego.** Poseł Suligowski wystąpił w wlozkiem, aby miasta Lwów, Krańsz, Pomezń, Lublin, Cęstochowa, Sosnowiec i Białystok wybierali po jednym posle od miasta poza udziałem tych miast w okręgu wyborczym. Waloszek polecał rozpatrzyć referentowi „poslowi Buntowi”

— **Ministerstwo Skarbu o opłatach stemplowych.** Na podstawie bardzo licznych sprostowań Ministerstwo skarbu doszło do przekonania, że znaczna część społeczeństwa nie saszajomila się dotąd w dostatecznej mierze s ustawą s dnia 16-go lipca 30 roku. (Dz. Ustaw Nr. 83) o opłatach stemplowych od weksli. Zarazem ten dotyczy również instytucji bankowych, które przy udzielaniu kredytów wekslowego w kwestji opłat stemplowych od weksli informują błędnie swych klientów, narazając ich na niejednokrotnie bardzo wysokie kary pliczające s powodu nieostawiania się do przepisów tej ustawy.

W szczególności przy wekslach, wystawianych w granicach Rzeczypospolitej polskiej, wyatawki weksli po większej części przekładają do ulisczenia opłat stempelowych, weksle, zapozatrzone już podpisami, nie zdając sobie sprawy z tego, że umieszczenie podpisu na wekslu przed ulisczeniem opłaty stempelowej stanowi już naruszenie przepisu art. 7 ustawy i spowoduje kreg pieniężny, przewidzianą w artykule 11-tym tejże ustawy.

Ministerstwo skarbu zwraca satem na to drodze uwage osób zainteresowanych, jak niemniej Instytucji kredytowych, że zasada, iż opłaty stempelowe od weksli mają być ulisczane przed ulisczeniem pierwszego podpisu, obowiązują bezwarunkowo przy wekslach, wystawianych w granicach Rzeczypospolitej oraz, że od tej zasady niema żadnych wyjątków.

- Z Rady miejskiej. Zapowiedziane na ub. poniedziałek posiedzenie Rady miejskiej s powodu braku quorum nie doszło do skutku.

- Kontrola nad handlem nabiałem. Wobec zakusów s sekularizacji, podwyższeniajacych niestandardne ceny mleka i nabiału - policja w Warszawie wysłała do komisarza aprocwiszkiej przy Komisarzacie rządu Int S. Nowickiego liczące rozciągnięcia jak najściślejszej kontroli nad handlem nabiałem i poczynić winnych do odpowiedzialności.

leszcze jedn partja!

W dniu 1 listopada odbył się w Warszawie kongres niezależnych socjalistów polskich, na którym powołano uchwałę skierowaną do Ministerium Spraw Wewnętrznych prosby o selegalizowanie ich, do stronnictwa.

W zjeździe tym brali udział przedstawiciele oddziału lawcowego P. P. S. oraz niewielki komunistyczny, który się s poddał uchwałom III-iej Międzynarodówki.

- Ważne dla zdemobilizowanych. Dowiadujemy się, że w komendzie powiatowej policji wakuują wolne posady dla funkcjonariuszów policji. Urniki przyjąca: dobre prowadzenie, powiedni wzrost i znajomość języka polskiego w czytaniu i pisaniu.

- Obojbie. Panna Róża Lermowa uszyła dnia 3 listopada 1921 r. płom magistra farmacji na uniwersytecie Jagiellońskim.

- Echa aresztowania pisanza gminnego. W związku s notatką o aresztowaniu pisanza gminnego z Wancersowa Bronisława Babczyńskiego ks. proboszcza parafii św. Komunikacja nam, że słożono w sprawie gminnej pisanza parafialnego w sprawie 225,000 mk. zostały w całości wyznaczone, wobec czego parafianie nie poniosą żadnego uszczerbku.

SĄD OKRĘGOWY w Częstochowie

Z dniam 1 stycznia 1922 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie ma być sędzią. Wszelkie starania starostwa, władz lokalnych etc. nie odniosły skutku. Zwytyto dotychczas do ograniczenia wydatków s wszelką cenę, choćby kosztem istotniejszych potrzeb i interesów społeczeństwa.

Jeszcze w locie s. b. wysłano do p. k. sędzią sprawiedliwości memoriał, mowący konieczność pozostawienia Sądu Okręgowego w Częstochowie. Oto niektóre z tych motywów: Częstochowa jest jednym z największych miast Polski, posiada wysoce rozwinięty przemysł i handel. Jej położenie strategiczne daje gwarancję dalszego rozwoju przemysłu i handlu. Wprawdzie Częstochowa nie miała przed wojną Sąd Okręgowego, ale miała za to od roku 1918 przynajmniej sędziów pokoju. Wobec Sąd Okręgowy w Częstochowie ma narazie czteremilionową ludność i powiatu na wielkie tr. - - - - -

W tym wypadku Sąd Okręgowy w Kaliszu (obalugiwały jeszcze i powiaty, a Sąd Okręgowy w Kaliszu - ażeć powiatów. memoriał, o którym mowa, był tak bezskuteczny, jak i wszelkie inne. Nie pomogło również okolicz-

ność, że miasto Częstochowa zobowiązało się dać do dyspozycji Sądu okręgowego lokal, opał i światło, a częstochowski Sejmik powiatowy uchwalił mk. 500,000 rocznego subydjum. Zwyciężyła, jak już zaznaczyliśmy, tendencja oszczędnościowa rządu.

Te względy oszczędnościowe, piękne w teorii, w praktyce będą wyglądać tak, że rok rocznie tysiące osób w charakterze oskarżonych, astarzycieli i świadków s Częstochowy i powiatu będą musiały odbywać nauczanie, kosztowne podróże do Piotrkowa, tracąc czas i sily, odbywając się na całe tygodnie od pracy produkcyjnej. Czyż to ma wpływać korzystnie na stan finansowy państwa, czy w ostatecznym wyniku nie spowoduje kosztów bas porównania większych, niż koszt utrzymania Sądu okręgowego w Częstochowie?

I dalej: sprawy apelacyjne rozstrzygane będą w Lublinie, ho tam się znajduje sąd apelacyjny dla Okręgu piotrkowskiego. Łatwo sobie wyobrazić, jak to oszczędnością i jakim udogodnieniem będzie dla mieszkańców pow. częstochowskiego podróże do Sądu apelacyjnego w Lublinie, podróże kilkadziesiąt przez Kielce, Radom, Dęblin, lub przez Piotrków, Warszawę.

A sprawa rejestrów handlowych?

Jest rzeczą niezmiernie charakterystyczną dążenie do likwidowania dla problematycznej oszczędności tych stranic ludu i porządku społecznego, jakimi są sądy lokalne. Bas żadnego nacisku s strony społeczeństwa, co więcej - wbrew jego woli sności się Sąd Okręgowy w Częstochowie, sądy pokoju w ludnej Kamienicy Polskiej, w Miłowie, w Lututowie, Bolesławcu i aserogu innych miasteczek. I to się nazywa oszczędnością!

Jednocześnie sąs latniej takie anomalje, także urzędy martwe, jak naprawa sbożowy. Urząd ten od kilku miesięcy nie widzi kilijonów, ale latniej, a przy tym nacelnik, kontroler, urzędnicy, woźni etc. I tu niema mowy o oszczędności.

Niechaj się więc to, co społeczeństwo uważa dla siebie za korzystne i potrzebne, sąs kulturywuje się statym w najbardziej jaskrawych formach tam, gdzie społeczeństwo stało i his przerwy wola: „slikwidować”. Stosunek rządu do społeczeństwa jest tu taki sam, jak s czasów rozryklich: rozstrzyga się u góry, samowolnie, władczo o sprawach lokalnych wbrew protestom i najsilniejszemu potrzebom społeczeństwa. „Był posłom!” - i kwit.

Nie wiele już pozostało czasu do chwili, kiedy ta decyzja „u góry” co do likwidacji sądu okręgowego w Częstochowie ma być urzeczywistniona. Ale, dopóki nie stała się ciałem, należy uczynić wszystko, aby wykonaniu tej zapobiedz.

Zwracamy się do pp. posłów slemi częstochowskiej s udlisnem wzowaniem, aby wytyczyli wszystkie sily w celu utrzymania sądu okręgowego w Częstochowie. Apelujemy do ministerstwa sprawiedliwości, do rządu, aby sprawę rozpatrzył, nie lekocząc się jej bynajmniej, ho to nie drobny błąd, który można s lekkim sercem szałwić jednem podługnięciem ministerjalnego pióra, lecz sprawa obcoująca 250,000 obywateli Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, sprawa sbezczestwienia ich przesi i najwybitniejszych interesów przez jakąś nierozsumiały dla współczesnego polaka regim centralistyczny, rozstrzygający najswawilazie „sprawy przy szlonym stoliku, bez sbadania sprawy na miejscu, bez głębszego zastanowienia się nad skutkami nieprzemysłianych decyzji.

Sam popęd oszczędnościowy - w zasadzie najwyższego uznania zgodny - w sprawach tego rodzaju nie może być czynnikiem decydującym!

- Sprawa o liohow wojenną w Sądzie Okręgowym. - W ub. poniedziałek w Sądzie Okręgowym rozpoczęła się pod przewodnictwem sędziego Sokolowskiego przy udziale sędziów Chranowskiego i Kędzierkatego sprawa oskarżonego o liohow wojenną Antoniego Kamińskiego, handlowca s Warszawy, który był dostawcą kopalni Csalad s Sosnowcem. Według oskarżenia Kamiński s ubranie, buty i materiały ziołkowe dla górników, dostarczone kopalni Csalad, latniej wartości około 120,000 mk. zażądał 1,500,000 mk. Na sprawę przybyło at trzech adwokatów s Warszawy i jeden s Sosnowca. Obronę wnoszą adwokaci: Brokman i

Rundo s Warszawy. Popierają oskarżenie s strony powoda kopalni Csalad adw. Nowodworski s Warszawy i Borowski s Sosnowca.

Wobec n'estawienia się kilku świadków samiejscowych sprawa została odłożona.

- Ujęcie złodziejki. Przed około 2 miesiącami dokonano kradzieży bielizny i biżuterii na sumę 500,000 mk. u Leona Ancellowicza sem. przy ul. Kilińskiego Nr 9. Jak dochodzeniem wyjaśniono kradzieży tej dokonała Maria Wencal, służąca jego, u której podczas rewizji znaleziono kilka sztuk bielizny. Aresztowaną przesłano do sądzkiego śledczego.

- Ze ucieczką przed wojskiem. Został aresztowany Izrael Aron Frydrych sam. przy ul. Targowej Nr 3, za uchylenie się od służby wojskowej i przebiewanie podczas wojny s bolszewikami s granicą, którego przesłano do dyspozycji sądzkiego śledczego.

- Kradzieże. Z mieszkania Marty Patlasińskiej sam. przy ul. Wieluńskiej Nr. 31, skradziono garderobę na sumę 151,000 mk.

Z mieszkania Hindy Rosenberg sam. przy ul. Garnarskiej Nr 48, skradziono garderobę wartości 81,700 mk.

Z mieszkania Józefa Ostrowskiego sam. przy ul. Waly Nr 8, skradziono garderobę męskiej na sumę 260,000 mk. Ze składu wódek Stanisława Wawrzaka sam. w Rudnikach gm. Rędziny skradziono pałto 16 butelek wódek ogólnie wartości 31,000 mk.

Ze sklepu Janiny Błaszczewicz sam. przy ul. Wieluńskiej Nr 12, skradziono dewocjonalni na sumę 500,000 mk.

W kawiarń przy ul. Piłsudskiego Nr 19, Bernardowi Kuland skradziono pałto wartości 40,000 mk.

Z fabryki „Struk” na Zawodzie przy ul. Olsztyńskiej Nr 3, udlisniono skradzie pasy tramwajowe wartości 300,000 mk. Jednakże splotoszeni złodzieje przez stróża tejże fabryki skradzione pasy rzucili i sblegli.

Zamach samobójczy w powodu spadku cen

W noc wczorajszej s okna mieszkania na 4-m piętrze przy ul. Dzikiej Nr 15, w Warszawie wyskoczył 34-letni Lewak Lewensohn.

Desperat zaważcił o poprzeczny przewodnik elektryczny, tramwajowy i uszkodził go, lecz tym sposobem stracił impet i tylko potlił się ogólnie.

Lewensohna w stanie ciężkim przewiezio pogotowie do szpitala Dzieciątka Jezus.

Przyczyną samachu samobójczego była rozpacza s powodu straty finansowej, wskutek nagłego i znacznego spadku cen śledzi.

ZE SWIATA.

(-) Papież o polażu niu swiatu. Stefan donosi, że Papież przyjął 3 tysiące katolików s różnych stron swiatu zabranych na kongresie Zakonu św. Franciszka i wygłosił mowę w sprawie ciężkiego polozenia, w jakim znajduję się obecnie swiat wskutek tego, że nie chce usnać ustanowionego od Boga porządku społecznego na ziemi.

(-) Przemyśle przeciw Polsce. Nadeszły wiadomości s bardzo poważnego źródła, s Rygi, że w dniach najbliższych posel swoicki Hannecki, ewentualnie inny członek reprezentacji awoickiej wyjeżdża do Moskwy dla przeprowadzenia rokowań w sprawie rosyjsko-lotewskiego przemyśla, swróconego przeciwko Polsce.

(-) Śmierć przywódcy haka tytów wschodnio-pruskich. Jak donosi „Lokalansieger” w miejscowości Liebenberg w Niemczech, zmarł 75 letni kęłże Philipp su Eulenburg. Zmarły arystokrata pruski był doradcą i przyjacielem b. cesarza Wilhelma, któremu towarzyszył w jego podróżyach politycznych. Do roku 1902 czynny w dyplomacji niemieckiej, był zawsze sacie tym nieprzyjacielem Polaków. Będąc ostatnio posłem do Sejmu prowincjonalnego w Królewcu, występował na każdym posiedzeniu przeciw jednemu polskowolowi polskemu do Sejmu królewskiego ks. Barczewskiemu s Warmji. Oskarżony o krawoprawstwo cudem uniknął przed śmierzicą kary więziennej.

(-) Eksploatacja radu. Rząd czesko-słowacki zawarł s angielskim Tow. „Imperial and Foreign Corporation” umowę, na której podstawie Towarzystwo

zobowiązuje się dostarczyć kapitału w zamian s otrzymywane połowy wytworzonego radu w ciągu lat 15. Produkcja roczna tych kopalni przed wojną wynosiła 4,4 (cztery i cztery dziesiąte grama) wartości 140,000 funtów sterlingów.

(-) Jak żyje Trocki? „Głos Rosji” podaje następujące szczegóły o krawym dyktatorze Rosji bolszewickiej. W jednym s komfortowych pałaców na Wolchonce w Moskwie, otoczonym murem i zamkniętym na podwoje żelazne, strzeżony dzień i noc przez saufenych baszkirów i leżgninów i oddział karabinów maszynowych - młeska ludowy komisarz wojny i prezes waszech. komitetu rewolucyjnego - Trocki. Do pałacu wpuszczane są tylko osoby, wezwane przez Trockiego i to po dopelnieniu wielu uciążliwych ceremonii. Naprzód warta poddaje ich osobistej rewizji, sabinarając wojskowym broń białą i pałną. Od procedury tej zwolnieni są tylko członkowie waszech. centr. kom. wył., rady komisarzy ludowych i faworyty Trockiego gen. Baidjaki, obladujący s nim prawie codziennie.

(-) Angielskie tkaniny dla Europy srodkowej. Z Londynu donoszą, że kilka dni temu rząd angielski sprzedał znaczne zapasy towarów tekstylnych, znajdujących się w jego sładach, powinno byndykatomu srodkowemu s 3 i pół miliona funtów sterlingów. Towary te zamierza syndykat oskołki sprzedawać sędziwo w państwach Europy srodkowej, które najwięcej - ciępię na brak ubrań i gotów jest przyjmować sapatkę pod postacią innych towarów, lub surowców.

Dla swiatu więc kupieckiego w Polsce naderza się sposobność sapatrzania kraju w tkaniny, których tak dotychczas brak odczuwamy i to, prawdopodobnie, na warunkach przystępnych.

ROZMAITOSCI.

(-) Czego mąż nie może zrozumiąć? Pewna niemiecka autorka uczyniła następujące dowcipne sstawienie:

Mąż najściślej nie może zrozumiąć, że mieszkanie musi być od czasu do czasu gruntownie oczyszczone i że skutkiem tego musi powstać swnien niepokój w domu; że ujezwazy co w nieporządku w awaj garderobie, samist swrócić na to uwagę żony, samist sbrnąć mowić: „ach, to jeszcze nie naprawione” i że sprod, talerze i doniczki kwiatowe nie są popielniczkami, że dzieci muszą czasem hłasować, że żona nie może równocześnie dotrzymać mu towarzystwa i gotować dobrego obladu w kuchni; że pani domu ma także prawo być czasami smęconą i mieć chwilę surnego spokoju; a wreszcie jego żona jest najgospodarniejszą, najoszczędniejszą i najmilszą kobietą w świecie.

(-) Deszcz na zamowienie.

W Kanadzie zachodniej wywołał wielką sensację amerykańcin, Jerzy Halfield, ośladzły tam w miejscowości Medicine Hat (trytorjum Alberty) i podjąwszy się dostarczyć farmerom okolicznym tyle deszczu, ile będzie potrzeba.

Stwierdzono, że w okolicy tej wysoce opadów w czasie lata wynosi średnio 3 cale. Za każdy sód cal deszczu ponad tę ilość „deszczosód; Halfield”, jak go w całej okolicy nazywano, miał otrzymać po 1,000 dolarów. I srobił szezycić się, na mo-y tego kontraktu, 8000 dolarów w ciągu ubiegłego lata. Ponieważ jednak, pamimo tej sżekzonej ilości deszczu, sbiory były w tej okolicy więcej niż 2,500 dolarów.

Farmery wszakże sapatliki Halfieldowi całą sumę, a nawet spropozowali mu kontrakt na rok przyszły, obowiązując się sapatcić po 4,000 dolarów s każdy cal deszczu ponad normę, s sapatrzaniem, że ogólna suma wynagrodzenia nie będzie wynosić więcej niż 12,000 dolarów. Suma ta ma być zebrana drogą sładek sród wszystkich farmerów okolicznych, obławających swnicze przestrzenie pascenia.

Sposób sprovedzenia deszczu Halfield utrzymuje w tajemnicy, wiadomo tylko, że gdy widać nadciągające obłoki, to wypuszcza w powietrze gazy s pewnych chemikaljów, poczem ma natychmiast na sstepować deszcz obfity. Halfield opowiada, że jut od lat dwudziestu stosował swą metodę w Kalifornii tak skutecznie, że tylko raz jeden nie osiągnął wyniku dodatniego.

Teatr „ODEON”

Program od niedzieli dn. 6-go do piątku dn. 11-go Listopada 1921 roku.

Sensacja Sezonu!

Najpotężniejsze Arcydzieło Filmowe w 2-ch serjach!

Sensacja Sezonu!

URODA ŻYCIA

Serja 2-ga Dokończenie

Dramat w 6-ciu aktach, według słynnej powieści STEFANA ŻEROMSKIEGO.

W rolach głównych ulubiecy Publiczności

MARJA BRYDZIŃSKA w roli Tatjana **JÓZEF WĘGRZYN** w roli Piotra Rozluckiego.

OSOBY GŁÓWNE: Piotr Rozłucki, oficer artylerji — Generał Polenow-Czernowiatki — Tania, jego córka — Mille Mathilde, jej towarzyszka — Andrzej Roszow, prokurator — Szatynka, siostrzyczka z wagonu — Cicerwie, miejscowego pułku piechoty — Urzędnik sądu okręgowego, szpieg prowokator — Gubernator — Wice gubernator — Radcowie wszelkich urzędów — Półoficer baterji fortecznej — Murzyk, Wacmistrz — Więźniowie twierdzy „Zasiek”.

Uwaga: Wejście dla młodzieży dozwolone. — Z powodu kolosalnie wysokiej dzierżawy obrotu — ceny miejsc podwyższone.

Teatr „PARYSKI”

ul. P. Marji № 19.

Program od soboty 6-go Listopada r. b. i dni następných.

W następną zmianę programu demonstrowany będzie wspaniały obraz p. t.

Romans wielkiego Księcia X.

KTO WINIEN?

Tragiczne dzieje kobiety p-g powieści Hansa Hyana

W SZPONACH ATLETY

Dramat w 7-miu aktach.

Kino „NOWY”

ul. Panny Marji № 43.

Jeszcze tylko 2 dni!

Program od soboty dnia 6-go Listopada i dni następných.

Dla dzieci i młodzieży dozwolone!

Car-Kiereński, Lenin i Trocki

W celu uniknięcia natłoku proszę Sz. publiczność o przybywanie na wcześniejsze seanse.

Dr. STEFAN PURSKI

Kilkińskiego № 4.

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 10-jej rano i od 8 — 7 po poł. w niedzielę i święta od 9—11 rano.

Dr. Wł. KAHL

choroby kobiece akuszerja wewnętrzna.

Przyjmuje od godziny 1—4-jej po poł. ulica Dąbrowskiego Nr. 5 (Sakalna) II piętro.

Lekarz - Dentysta

NICHAŁ GREJNIEC

ulica Panny Marji № 10.

Telef. Nr. 250.

Przyjmuje codziennie od 9-11 i od 2-7 wiecz.

Dr. Stefan Kon

Specjalność:

akuszerja i choroby kobiece

ulica Kościuszki Nr. 16 tel. 409.

Przyjmuje od 4—6 po południu.

Dr. Józef Kluczewski

g. arcyznawca kliniki akuszer. ginek. w Kazaniu powrócił na stałe

ul. Aleja 32 parter, prawa oficyna. Przyjmuje chorych od 9—10 i 4—6 pp.

Dr. med. E. Petryka

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 3-jej do 8-mej w sobotę od 8 do 8-jej po poł. ul. Śca. Dąbrowskiego 8, I-sze piętro.

Zakład Dentystyczny

FRYDERYKA HOCHSTIMA

CZĘSTOCHOWA, ul. Centralna 6 m. 5. Godziny pracy od 10—11 i od 3—6 wiecz. Zabiegi kliniczne wykonywane

Dr. W. Popkoff

Choroby: zółtarka, kaszka, nerek obstrukcję, hemeroidy i t. p. radykalnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła

D-ra Bauera

sprzedają apteki i składy apteczne.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.

HANDEL WIN i towarów kolonialnych

M. SZYBOWSKI

I-sza ALEJA № 14.

Poleca: Wódki i likiery.

Ból głowy i migrenę

zasuwają ostrychmiak snance proszki z KOGUTKIEM

Migreno Nervosin

sprzedają apteki i składy apteczne.

Data 22-go Października 1921 r.

Nowootworzona Fabryka Kejetów p. t.

CZEKALIŃSKI i S-ka

w Myszkowie, ul. Kościuszki 38

poleca największy wybór kejetów szkolnych po cenach najprzystępniejszych.

Fabryka papy dachowej

M. Bema Olsztyńska Nr. 1

(Zawodzie, w bylej kwiaterni) poleca po cenach 30 procent zniżonych smolec najlepszą czeska, papę dachową, karbolineum etc.

Nowootworzony

ZAKŁAD KRAWIECKI KAZIMIERZA LĘBKA

w Częstochowie, Krakowska 32. Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące. Ceny przystępne.

Najtaniej!

Papę Smolec Gips Cement Pak Dzielgię Smolec drzewną terpentynę

Smar do wozów czarny Smar do wozów żółty Olej liuszcz, Tovotta Cegła i glina ogniotrw. Płyty piekarskie Węgiel drzewny Farby i lakiery Artykuły chem.-techn.

sprzedaje

D. BERKOWICZ

Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 48. Telefon Nr. 408.

Odciski, brodawki

usuwa szybko

„VEROL”

z kogutkiem

sprzedają we wszystkich aptekach i składach aptecznych Skład główny Hurtownia Właściciel Aptek

EPILEPSJA

(choroba 5-tego WITA) Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższym zastosowaniu usuwa te choroby oryginalne „NOVOPILEPTOL” z kogutkiem. Żądać w aptekach i składach aptecznych. Wyrob apteki A. Ogaszkiewicza w Warszawie.

PAPIER

pakowy, drukowy, introligatorski czarny skórzany, kolorowy glansowany, butelkowy serwetkowy, i t. p.

Po cenach zniżonych. Róg ul. Spadek i Ogrodowej I piętro.

LEON WOLFOWICZ

OLEJ ROZŻEŁE

maść „MROZOL” zapobiega odmrożeniu i goi powstałe rany.

Sprzedają apteki i składy apteczne.

Pracownia kolodier watowych przyjmuje obstatunki i reperacje J. Grajcer Ogrodowa Nr. 2. Prosimy o uregul. prenumeraty.

Dobra rada

Nikt

z kupujących nie powinien zrobić zakupów zanim nie zajdzie do firmy J. Rasińskiego

Kościełski 19-a w podwórzu gdzie najtaniej i najlepiej każdy kupić może wszelkie płótna Władzkie i inne wełny, bostony, batysty i otamlay w dużym wyborze chustki kapy i firanki oraz wszelkie inne towary.

Tremo

lotomana do sprzedania III Aleja Nr. 49 Raczkowski

Zgubiono

kwit lombardu kasy Poż. Oszczęd. w Częst. nr. 61,795

Powóz

w dobrym stanie sprzedam za 150 tys. mk Zegorze Bednarowski poczta Kłobucko

Zgubiono

kwit lombardu kasy Poż. Oszczęd. w Częst. nr. 61,795

Drukarnia

F. D. Wilkoszewskiego

wykonujemy wszelkie druki, koperty, blankiety, bilety wizytowe, tabele ksiąg i t. p.

Na składzie! księgi, proszki do patentow, plenipotencje, kontrakty mieszkalniowe, witarjusz i t. p.

Kartofle

sprzedaje się po 3600 mk. przez Zach. Wech. Dom Handl. Żelazna 5 II podwórzu

Osoba inteligentna w tym wieku wdowa szukaje zajęcia do rządu domu lub plebanje. Ożenja Goćca pod ul. M. K.

Zgubiono

kartę wojskową na imię Piotra D...

Zgubiono

kartę wyd. w P. na imię Józefa K...

Skradziono

kartę wyd. w P. na imię Józefa K...

Sprzedam

sklep Krakowski

Przyjmuję do szycia sukienki i kostiumy Kosciuszki 27 a. Łaniewska. Robota solidna ceny przystępne

Niebywała

taniego kupu

W Częstochowie

w II Aleji Nr. 10. Po cenach najniższych Barczany, neta, baje, w...

W Częstochowie

II-jej Aleja Nr. 10. obok Kocińskiego. Mięsie maty na obruski i pa...

Maszynę

Slogera (arty) sprzedam ul. Żelazna Nr. 4

Zakład trypani

do sprzedania Oferty w Redakcji

Zgubiono

kartę demobilną wyd. przez P. w Częstochowie imię Jana C...

Kierownik literacki JAN BARYSKI